

УДК 81'255

Петухова А. – ст. гр. 344

Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ

Науковий керівник: к.філол.н., доцент Іванова Н.А.

Мова оригіналу та мова перекладу можуть розрізнятися за своєю внутрішньою структурою, тому одним з прийомів перекладу у цих випадках є морфологічні трансформації. Заміни на морфологічному рівні – спосіб перекладу, при якому граматична одиниця в оригіналі перетворюється на одиницю мови перекладу з іншим граматичним значенням. У перекладацькій практиці зустрічаються різні види граматичних заміни: заміна частин мови, передача при перекладі значення артикля, переклад видо-часових категорій, морфологічних категорій числа й роду тощо. Використання морфологічних трансформацій обумовлено наявністю невідповідностей в англійській мові та російській або українській мовах. Повні невідповідності можна побачити у випадку, коли в російській або українській мовах відсутня граматична категорія, яка є в англійській мові; часткові, коли і в українській, і в російській мовах є ця категорія, але при перекладі використовуються інші форми цієї частини мови (категорія числа у іменників та категорія роду в іменників та займенників). Як в англійській, так і в українській або російській мовах є граматична категорія числа, яка виражає кількісні відносини, що існують у реальному світі. У російській, українській та англійській мовах ця категорія представлена семами одиничності та множинності, які знаходять своє відображення у формах однини та множини. Обчислювальні іменники мають форми однини та множини у трьох мовах (українській, російській та англійській), які співпадають у багатьох випадках, але іноді їх використання розрізняється. Такий факт призводить до граматичних трансформацій при перекладі. Це стосується, наприклад, іменників, які позначають частини тіла (*eye, lip, ear, cheek, hand, foot*). Вони іноді використовуються в однині для більшої виразності, що зумовлено стилістичними причинами. Наприклад: *Her cheek blanched*. Дієслово *to blanch* виражає більшу інтенсивність значення у порівнянні з дієсловом *to pale*. Крім того, воно має відоме стилістичне забарвлення, будучи літературним словом. Наприклад, *Young Jolion's eye twinkled*. - В глазах молодого Джоліона вспыхнул огонек. *Your lip is trembling*. - У вас дрожат губы.

Абстрактні іменники можуть використовуватись в англійській мові у конкретному смислі. В українській і російській мовах такі іменники завжди необчислювальні і не використовуються у множині. Наприклад, *He recoiled from side to side between the various objects and multiplied the hazards that in reality lodged only in his mind*. Он шарахался из стороны в сторону и тем увеличивал опасность, существовавшую больше в его воображении.